

**Euroopa Majandus- ja
Sotsiaalkomitee**

**Kõne
Christa Schweng,
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president**

**Täiskogu avaistungjärk, 29. oktoober 2020
Euroopa Parlamendi Paul Henri Spaaki hoone, suur istungitesaal / kaugühendus**

**Austatud president David Sassoli
Austatud eesistuja Charles Michel
Austatud president Ursula von der Leyen**

**Ekstsellentsid
Austatud Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmed
Austatud külalised
Austatud sõbrad**

Avaistungjärgule mõeldes ei kujutlenud me end just ekraanide ees istumas. Võib-olla küsite eneselt, miks mina uue presidendina samuti kaugühenduse teel osalen. Uskuge, mul ei olnud kerge teha otsust jätta Brüsselisse tulemata. Põhjus selle otsuse taga on lihtne: üksnes ise eeskujuga andes võime paluda teistel inimestel, meie liikmetel ja töötajatel piirata oma sotsiaalset suhtlust ja muuta oma igapäevast käitumist, et võidelda COVID-19 pandeemia vastu. Seepärast otsustasin lähtuda põhimõttest „ohutus ennekõike“ ja kaugosaleda, et mitte kedagi ohtu seada.

Alustaksin ühe isikliku meenutusega. Minust sai komitee liige 1998. aastal. Mäletan ikka veel oma esimest päeva ja toleaegeid mõtteid. Olin pisut segaduses ja imestasin, kuidas küll kogu see poliitika toimib. Kuidas saaksin aidata ELi paremaks muuta: usun, et paljudele teist, eelkõige uutele liikmetele, on see tunne tuttav. 22 aastat hiljem on mu motivatsioon sama nagu tol esimesel päeval.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteel on keskne roll, et teha Euroopa organiseeritud kodanikuühiskonna hääl Euroopa tasandil kuuldavaks. Tänu organiseeritud kodanikuühiskonna

panusele suudab Euroopa poliitika täpsemalt kajastada olukorda kohapeal ning seda saab riigi ja kohalikul tasandil tulemuslikumalt rakendada.

Tööandjate, töötajate, tarbijate, põllumajandustootjate ja valitsusväliste organisatsioonide vahetu kogemus on *hädavajalik*, et kujundada Euroopa paremaks. Meil on kanda silla roll: peame selle rolliga toime tulema ja olen veendunud, et me seda suudame.

Olgem ausad: viimastel kuudel võinuks komitee pressikajastus olla parem. Peame kohe tegutsema, et taastada nii komitee kui ka meie endi maine ning luua uuesti usaldus ja usaldusväärsus nii väljaspool komiteed kui ka selle sees. Vajame komiteed, mis on **ühinenud ja järgib kõige kõrgemaid eetilisi ja kutsealaseid standardeid**, komiteed, mille **maine on suurepärane**. Seepärast palun täna, et volitaksite nõuandekomiteed tugevdama komitee liikmete käitumisjuhendit ja komitee kodukorda. Peame seda tegema võimalikult kiiresti, aga kindlasti enne 2021. aasta jaanuari.

Lugupeetud daamid ja härrad!

Lubage, et tutvustan nüüd oma ametiaja prioriteete. Sooviksin tänada kõiki, kes andsid sellesse programmi väärtusliku panuse. Minu moto on „**Ühinenud Euroopa tuleviku nimel**“ ja mul oleks väga hea meel, kui sellest programmist võiks saada MEIE programm — Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee programm järgmiseks kaheks ja pooleks aastaks.

Esmajoones tuleb meil tegeleda COVID-19 põhjustatud majanduslike ja sotsiaalsete raskustega. Praegune pandeemia on viinud meid suurimasse majanduslangusse pärast teist maailmasõda ja süvendab ebavõrdsust. Eelkõige **peavad liikmesriigid ja meie ühiskond tervikuna taastuma ja muutuma vastupidavamaks.**

Sel ametiajal mõjutab meie töömeetodeid COVID-19. Kuni vaktsiin ei ole kättesaadav ja laialdaselt kasutusel, jäävad endiselt meie „uueks normaalsuseks“ suhtlemisdistantsi hoidmine, maskikandmine, hübriid- või kaugkoosolekud ja peatatud ettevõtlustegevus.

Rohkem kui kunagi varem on tarvis **ühendada jõud**, kujundada visioon tugevamast COVID-19 järgsest Euroopast ja anda endast parim tagamaks, et **meie komitee panustab jõuliselt Euroopa taastumisse ja tulevasse vastupidavusse.**

Milline on COVID-19 järgne Euroopa minu nägemuses?

See on **majanduslikult heal järjel, sotsiaalselt kaasav ja keskkonnasäästlik** Euroopa, mis võimaldab kodanikuühiskonna osalistel areneda ja elada avatud väärtuspõhises ühiskonnas.

Digi- ja rohepööre jäävad olulisteks teemadeks, ent need tuleks integreerida kõigisse poliitikavaldkondadesse. Kestlik areng peaks olema mõtteviis ja sellise konkurentsivõimelise majanduse alus, milles kedagi ei jäeta kõrvale.

Kuna kuulun tööandjate rühma, siis alustagem majandusaspektist.

Olles silmitsi pandeemia teise lainega, vajavad meie ettevõtted, töötajad ja inimesed toetust, et see üle elada, taastuda ja meie majandused uuesti üles ehitada. Taasterahastu „NextGenerationEU“ peab andma vahendid, mida me vajame, et tulla toime pandeemia negatiivsete majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega. Peame tagama, et see toetus jõuab vajajateni — olgu need töötud või ettevõtjad, iseäranis VKEd, kellel on raske püsima jääda.

Ent praegust olukorda ei lahenda üksnes rahaga: pandeemiajärgne digitaalsemale ja keskkonnahoidlikumale majandusele üleminek tuleb siduda ka **sotsiaalse taastumisega**.

Eesmärk aidata 2020. aastaks vaesusest ja sotsiaalsest tõrjutusest välja 20 miljonit inimest jäi selgelt täitmata, seega peame nüüd selle nimel pingutusi kahekordistama. Inimesed, kes on suutelised töötama, peaksid seda ka tegema ja need, kes selleks suutelised ei ole, peaksid saama osa ühiskonna solidaarsusest.

Lisaks märkimisväärsetele avaliku ja erasektori investeeringutele vajame tõhusat ühtset turgu, et kriisist kiiresti väljuda. Allesjäänud takistused tuleks kõrvaldada, et tagada kaupade, teenuste, kapitali ja andmete piiriülene voog ning inimeste piiriülene liikumine. Samal ajal peame tagama võrdsed võimalused, et võimaldada siseturul õiglast konkurentsi.

ELil on ülemaailmsel tasandil täita keskne roll. Peame kujundama rahvusvahelisi standardeid, et need kajastaksid Euroopa väärtusi ja huvisid. Prognooside kohaselt luuakse 85% maailma tulevases kasvust väljaspool ELi. Euroopas sõltub 35 miljonit töökohta ekspordist ja 16 miljonit töökohta välisinvesteeringutest.

Praeguse pandeemia ajal oleme kõik näinud ELi haavatavust ja sõltuvust väljaspool Euroopat asuvatest tarnijatest. Meie ettevõtted ja tulevane heaolu sõltuvad meie suutlikkusest hoida turud avatuna, kaubandus vaba ja õiglasena ning üleilmsed kaubandustingimused ennustatavana.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee üleilmse kodanikuühiskonna osana pühendub edaspidigi aktiivselt laienemisele ja naabruspoliitikale.

Lugupeetud daamid ja härrad!

COVID-19 on põhjustanud häireid ja kiireid muutusi meie **tööturgudel**. Prioriteet on tagada tööturul tööhõive ja sissetulek kõigile — nii füüsilisest isikust ettevõtjatele kui ka töötajatele, ja praeguse poliitika kujundamisel peame arvesse võtma pikaajalist lähenemist koolitusele ja oskustele. Eritähelepanu peame pöörama haavatavatele rühmadele, nagu ebatüüpilised töötajad, vaesuses kasvavad

lapsed, puuetega inimesed ja rändetaustaga inimesed või rahvusvähemuste esindajad, kui esile tuua vaid mõned.

Digipöördel ja tehisintellektil on tohutu mõju sellele, kuidas me elame, töötame, õpime ja koos toimime. Digipööre peab olema õiglane, kestlik ja sotsiaalselt vastuvõetav. Peame asetama inimesed digipöörde keskmesse.

Usun tõepoolest, et majanduslik, sotsiaalne ja ühiskondlik edu on lahutamatud. Euroopa sotsiaalõiguste samba 20 põhimõtet näitavad meile suunda sotsiaalse lähenemise ning õiglase ja jätkusuutliku taastumise poole. Euroopa üleminekul keskkonnahoidlikule ja digitaalsele majandusele peame tagama, et kedagi ei jäeta kõrvale ja et sotsiaalpoliitika reageerib asjakohaselt ülemineku mõjule.

ELi üks juhtpõhimõtteid peaks olema kaitsta inimesi, kes otsivad ELis **varjupaika**, tagada nende õigused ja anda neile tulevikulootust. Rändajate integreerimisel täidavad olulist rolli kodanikuühiskonna organisatsioonid, ent neid tuleb toetada asjakohase rahastamisega.

Euroopa väärtustest rääkides olen seisukohal, et **meie ühiste Euroopa väärtustega** ei kaubelda: isegi kriisi ajal, mil tuleb võtta teatud erakorralisi ja rangelt ajutisi meetmeid, vajame, et austataks inimväärikust ja inimõigusi, vajame vabadust, demokraatiat, võrdsust ja õigusriiki. Õigusriik on ELi toimimise nurgakivi ja rohkemgi veel: koos põhiõigustega annab see näo ELi sotsiaalse turumajanduse mudelile, mida me peame kaitsma.

COVID-19 kriisi üks peamisi õppetunde näitas, et tuleb tugevdada peaaegu iga Euroopa riigi tervishoiusüsteeme, keskendudes esmajoones ennetustegevusele. **Euroopa terviseliidu** loomine, mille raames teeksid liikmesriigid komisjoni koordineerimisel praktilist tervishoiukoostööd, on solidaarsuse ja tulevase vastupanuvõime oluline aspekt. Tõhusad COVID-19 raviviisid ja vaktsiinid tuleks välja töötada ning ühised standardid ja koordineeritud testimissüsteem luua ELi tasandil.

Meil on vaja, et Euroopa oleks ka keskkonnasäästlik.

Me teame, et CO₂-neutraalne üleminek ajakohastab tööstust ning loob uusi kvaliteetseid töökohti ja rohkem töövõimalusi. Ent ambitsioonikad kliimameetmed on asjaomaste ettevõtete jaoks sageli märkimisväärne komistuskivi. Praeguse majanduslanguse olukorras on väga oluline pakkuda eduka taastumise eesmärgil võimalikult head toetust ning samal ajal võimaldada kliima- ja keskkonnakaitses innovatsiooni ja investeringuid. Kui räägime keskkonnahoidliku majanduse nimel pingutamisest, siis tuleb ettevõtteid käsitada lahenduse osana. Neid tuleb innustada vähese CO₂ heitega ressursitõhusale majandusele ülemineku kujundamises aktiivselt osalema. Selleks vajavad ettevõtted, et kliimamuutuste leevendamiseks uute meetmete võtmisel mõeldaks realistlikele eesmärkidele, kavandamisele, kindlusele ja paindlikkusele.

Minu ametiaja motost „Ühinenud Euroopa tuleviku nimel“ rääkides ei saa üle ega ümber Euroopa tulevikku käsitlevast konverentsist.

See konverents on ainulaadne võimalus Euroopa Liidu ühiskonna jaoks. Ettevõtjad, töötajad, põllumajandustootjad, tarbijad ja valitsusvälised organisatsioonid saavad väljendada oma arvamust ELi tulevase poliitika kujundamisel. Nad võtavad vastutuse oma Euroopa Liidu eest. Eri taustaga inimesed kõigist eluvaldkondadest saavad osaleda struktureeritumas arutelus eesmärgiga parandada ELi toimimisviisi.

Komitee on alates loomisest 1958. aastal pühendunud osalusdemokraatiale. Nüüd on komiteel taas võimalus näidata oma lisaväärtust ja toimida vahendajana, arvestades, et meie liikmed tulevad erinevatest organisatsioonidest, mis esindavad kõiki ühiskonna osi ja on sügavalt juurdunud kõigis liikmesriikides.

Peateemade hulgas on Euroopa visioon, dilemma riikliku suveräänsuse ja ühiste Euroopa tasandi lahenduste leidmise vajaduse vahel, riiklik identiteet ja kultuuriline mitmekesisus.

Olen uhke, et komitee 2017. aastal vastu võetud resolutsioon oli „esimene panus kogu ELi hõlmavasse arutellu Euroopa tuleviku üle“. Ent me ei peatu siin. Olen veendunud, et anname Euroopa tulevikku käsitlevasse konverentsi sisuka ja väärtusliku panuse.

Nagu kuulsite, sisaldab mu moto sõna „ÜHINENUD“.

Meie peamine ülesanne on teha organiseeritud kodanikuühiskonna hääl kuuldavaks Euroopa tasandil. Selleks peame leidma **ühisosa** kõigi rühmade vahel: me ei ole komitees mitte lihtsalt selleks, et tutvustada tööandjate või töötajate või valitsusväliste organisatsioonide seisukohti. Meie lisaväärtus on ühine nimetaja, mida meis näevad Euroopa institutsioonid ja liikmesriigid. Samal ajal oleme teadlikud punastest joontest, millest ei ole võimalik üle astuda ja mis nõuavad kõigi rühmade vastastikust austust. Komiteed ei legitimeeri mitte individuaalne huvi, vaid ühine arusaam, et oleme küll eri riikidest ja erineva taustaga, ent meie ülesanne on töötada koos, **ühinenult**, pidades silmas Euroopa Liidu ühishuvi. See eristab meid lobistidest ja on meie tõeline lisaväärtus.

Meie edukus ja mõju ELi poliitika kujundamise protsessis sõltub meie töö kvaliteedist ja õigeaegsusest ning meie proaktiivsest lähenemisest. Me ootame, et iga raportöör ja liige jälgiks arvamuste käiku, oleks tihedas dialoogis Euroopa Parlamendi raportööride, nõukogu ja komisjoniga ning suhtleks asjaomaste sidusrühmadega kogu arvamuse koostamise vältel.

Õnneks võime toetuda **komitee** kõigi talituste **töötajate** pühendunud abile. Soovime nendega töötada meeskonnana, **ühendatult**, **austuse**, usalduse ja vastastikuse tunnustamise vaimus.

Austatud presidendid, austatud eesistuja! Lugupeetud külalised! Austatud kolleegid ja sõbrad!

Meie ees seisab hulgaliselt suuri **probleeme**, ent ühtlasi saame sel ametiajal **võimaluse** aidata Euroopal jõuda majanduslikult heale järjele, olla sotsiaalselt kaasav ja keskkonnasäästlik. Võime anda suurt

lisaväärtust ELi poliitikale ja aidata muuta seda kaasavamaks, toimivamaks ja Euroopa vajadustele paremini kohandatuks.

Me oleme pühendunud selle eesmärgi täitmisele. Üheskoos tuleme sellega toime.

Ühinenud Euroopa tuleviku nimel!